

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Srečna roka



Chamberlain

London, 18. junija.

Evropa si je zopet oddahnila. Poteze, ki jih v zadnjem času zasledimo na šahovskih deskah evropske diplomacije, kažejo tendenco pomirjenja. Nemčija se primika zapadu. Moskovski procesi so nedvomno precej pospešili zblizanje na zapadu. Naj se glasijo službeni komentariji kakorkoli: sestanek šefa nemškega generalnega štaba generala Becka, ki je poleg rajhovskega vojnega ministra maršala Blomberga ter vrhovnega poveljnika nemške kopne vojske generala Fritscha najvidnejša osebnost nemške vojske, s šefom francoskega generalnega štaba generalom Gamelinom ne more biti samo vpljudnostna gesta. Najmanj, kar bi moglo biti v ozadju tega prvega osebnega stika med visokimi francoskimi in nemškimi vojaškimi osebnostmi, je dobra volja, da pridejo na kakšen način do izraza ugodna znamenja za popuščanje napetosti, pa tudi nemška želja, da se znebi dosedanje osamljenosti. Posledice moskovskih krvoprelitij so hudele za to pripraven povod.

Druga poteza pa je pot rajhovskega zunanega ministra Neuratha v London. Naj bodo komentariji v ciljih njegovega prihoda kakršnikoli: v ozadju tega prvega direktnega diplomatskega stika med Londonom in Berlinom po Edenovem in Simonovem posetu v Berlinu v maju 1935 nedvomno srečna roka novega šefa britanske vlade Nevilla Chamberlaina, pa tudi sklepi pravkar zaključene britanske imperialne konference.

Neville Chamberlain si nedvomno prizadeva razčistiti angleško nemške odnose v korist obeh držav in splošnega mira. V tem oziru so mu zelo dobrodošli sklepi britanske imperialne konference, o kateri pravijo, da je potekla kakor pravi »rodinski svet«, ki se je mnogo bolj počel z zunanje političnimi kakor pa z notranje političnimi problemi ter bolj z obrambo imperija kakor pa z ustavnimi vprašanji. Značilen je v tem oziru sklep, v smislu katerega je britanska imperialna konferenca pozdravila idejo regionalnih paktov, v kolikor služijo takšni pakti ideji miru in v kolikor niso v nasprotju z idejami Društva narodov, izražajoč mnenje, da ne bi smeli biti različni politični pogledi ovira pri prijateljskih odnosih med posameznimi vladami. Baš slednja misel nudi primerno izhodišče za to približevalno politiko, ki jo ubira Chamberlainova vlada.

To navidezno uganko Neurathovega potovanja v London pa pojasnjuje še nekatere druge okoliščine:

Nemčija se bolj in bolj zavzema za sporazum v španskem vprašanju in bi ji pri-

Avstrija v protižidovskem valu

DUNAJ, 18. junija. Avstrijska vlada namerava v kratkem ustvariti v okviru Domovinske fronte posebne napadalne oddelke z namenom utrjevanja reda. Na čelu teh oddelkov bo sam kancelar dr. Schuschnigg. Židje ne bodo imeli dostopa v to organizacijo ter nameravajo organizirati na Dunaju 4000 mož v teh oddelkih. Povod za ustanovitev teh oddelkov so dale razne hitlerjevske manifestacije oziroma demonstracije v zadnjem času, zlasti ob priliki prihoda nemškega rokometnega moštva. Vlada hoče takšne dogodke preprečiti. Njihov cilj bo predvsem nastop proti ilegalnemu narodnemu socializmu v Avstriji, ki kaže vse večji razmah. Tako poroča dunajski dopisnik »Manchester Guardian« zelo izčrpno o avstrijskih prilikah, zatrjujoč, da se nacistični pokret vsebolj širi. Dunajska policija je našla neko spomenico nacističnega prvaka kapetana Leopolda, ki vsebuje razgovor Leopolda s Hitlerjem. Hitler mu je ob tej priliki odvrnil, da ga avstrijski problem ne skrbi več, ker bo itak Avstrija padla Nemčiji v roke kakor zrelo jabolko. Kapetan Leopold pa je v svoji spomenici opozoril, da se boji, da bo Avstrija padla Nemčiji v roke kot gnilo jabolko. Nacizem se širi v Avstriji na razne načine. Silno naglo se širi antisemitizem, ki prevzema oblike rasistične mrznje. Značilno je, da so Starhembergovci zavzeli stališče za anšlus in da se vnesli v svoj program celo arijski paragraf. Na Dunaju se je ustanovila posebna »Panarijska unija« s protisemitsko tendenco. Vsebolj narašča tudi gospodarski bojkot židovskih zdravnikov, pravnikov in trgovcev. Pojavlja se celo družabni bojkot Židov v predmestjih, ki so doslej bila daleč od nacistične propagande. Toda nacisti so razbili v dve fronti, in sicer vodi prvo, številnejšo kapetan Leopold, drugo, ki je radikalnejša, pa ima zveze z »avstrijsko rjavo hišo« v Monakovem. Prva skupina izdaja ilegalni »Oesterreichischer Beobachter«, druga pa ilegalni »Kampfruf«. Toda nevarnejša kakor nacistična propaganda je menda rastoče nezadovoljstvo, ki sega tudi v vrste Domovinske fronte. Nezadovoljstvo gre v višek tudi v socialno demokratskih vrstah in je 85.000 delavcev podpisalo posebno spomenico dr. Schuschniggu, v kateri se zahteva vpostavitve delavskih, gospodarskih in kulturnih ustanov ter svobodne volitve v sindikalnih organizacijah.

Litvinov ne sme več iz Rusije — Izdelujejo se novi vojni načrti

VARŠAVA, 18. junija. Težko je prav za prav ugotoviti, kaj se dogaja v Rusiji, ker so telegrafске in telefonske zveze še nadalje prekinjene. Obstaja še samo okolna zveza preko baltičskih držav, ki pa zelo slabo funkcionira in ki se vsak trenutek prekinja. Železniški promet ni ustavljen, vrši pa se v zelo zmanjšanem obsegu. Preko meje prehaja samo nekoliko potniških in tovornih vlakov, dokler se na obmejnih postajah z ene in druge strani ne zbere večje število tovornih vagonov. Ruski časopisi ne prihajajo, odkar je bil Tuhačevski na zatožni klopi. Iz Rusije prihaja silno malo ljudi, večinoma diplomatični kurirji, ki so ali zelo rezervirani, ali pa odrekajo sploh vsako izjavo.

LONDON, 18. junija. Moskovski dopisnik »Daily Expressa« poroča, da je

šef GPU Ježov ob priliki včerajšnjega raporta pri Staljinu zahteval aretacijo Litvinova. Staljin je sicer to zahtevo odbil, vendar pa ne bo Litvinov več dana prilika, da pojde v inozemstvo. Aretirani so generali Turovski, Levandovski, Gaja ter Kuzmicev ter še 15 drugih častnikov, ki so bili v vojnem ministrstvu in ki pridejo ta mesec pred sodišče. Socialistični »Daily Herald« poroča, da so bili v vojaških okrožjih, namesto aretiranih generalov postavljeni novi, in sicer sami bivši caristični častniki. Mobilizacijski resort je poverjen generaloma Sapošnikovu ter Jegorovu, ki sta takisto služila v caristični vojski. Isti list poroča iz Moskve, da je sovjetsko rusko vojno ministrstvo sklenilo izdelati popolnoma nove vojne načrte, ker so stari vojni načrti potom izdajalcev prišli v roke prizadetih držav.

Zanimiva ozadja Schachtovega potovanja na Dunaj in Blombergovega v Pešto

PRAGA, 18. junija. Prihod dr. Schachta na Dunaj naj bi služil ureditvi trgovinskih odnosov, ki so omejeni na eni strani radi finančnih težav rajha, ki ne more plačevati v devizah, na drugi strani pa radi politične napetosti. Po drugi strani pa naj bi Schachtov obisk na Dunaju izboljšal nemški položaj na Dunaju, kjer se zavzema stališče proti kulturnobojnemu in protikatoliškemu postopku v rajhu in ker je poluslužbeni »Neuigkeitsweltblatt« obsodil gonjo Henleinovcev proti

ostalim nemškim aktivističnim skupinam, ki jim pač ne pripada očitke izdajstva radi sodelovanja s češkoslovaško vlado. V zvezi z napovedanim potovanjem rajhovskega vojnega ministra maršala Blomberga v Pešto pa se čuje, da naj bi bilo to potovanje odgovor na potovanje dr. Hodže v Bukarešto in trojni sestanek na Donavi. Tukajšnji politični krogi pa zatrjujejo, da moče dr. Hodža s svojo podonavsko politiko križati nemških interesnih krogov.

Šel prav zlasti padec Bilbao za eventualni pritisk v Londonu in Parizu, da se na osnovi obstoječega stanja doseže časten kompromis. Vojno tehnične preizkušnje v španski državljanski vojni so Nemcem pokazale, da je oborožitev v kakovostnem oziru na vseh straneh na višku in da ne bi kazalo prenapenjati loka rizika.

Razen tega pa gojijo v vodilnih nemških krogih upanje, da se bosta Anglija in morebiti tudi Amerika v svrhu razči-

ščenja težkega evropskega položaja vendarle odločili za podelitev primernih kreditov, ki so Nemčiji v njenih trenutnih gospodarskih stiskah silno potrebni.

K tem in drugim razlogom, se priključuje še moment, da so v Berlinu že od prvega početka sprejeli zadnje spremembe v vodstvu angleške politike z največjim zanimanjem, saj pričakujejo v Berlinu, da bo politika Chamberlaina jasnejša kakor je bila zunanja politika S. Baldwina.

Sokolstvu v dravski banovini

Zastopniki sokolskih žup Celje, Krani, Ljubljana, Maribor in Novo mesto, zbrani na medžupni seji v Ljubljani dne 17. junija 1937, po vsestranskem razmotrivanju sedanjega položaja ugotavljajo:

1. Sokolstvo dravske banovine ni v nobenem primeru zapustilo sokolske idejne in delovne smeri in ni v nobenem primeru prekoračilo delovnega področja, določenega mu v zakonu o Sokolu kraljevine Jugoslavije, statutu in pravilnikih, in ni kršilo načel, postavljenih v idejnem očrtu »Pota in cilji Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije«;

2. vrednost sokolske vzgoje, posvečene vsemu narodu, namenjene krepitevi državne skupnosti, nujno nalaga dolžnost v vsakem času braniti čistost sokolske misli, varovati čast sokolske organizacije in čuvati sokolsko imetje; in pozivajo vse sokolske pripadnike, da disciplinirano in dostojanstveno izvršujejo odredene dolžnosti, ki jim jih nalaga sokolsko delo.

V Ljubljani, dne 17. junija 1937.

Sokolske župe: Celje, Krani, Ljubljana Maribor, Novo mesto.

Izjava dr. A. Kramerja

Kako potvarjajo resnico. Pod tem naslovom polemizira »Slovenec« z mojim pismom prijateljem nacionalistom, ki sem ga objavil 12. t. m. Dejstvo, da moje pismo ni moglo v časopisje, zlorablja sedaj glavno slovensko glasilo JRZ v to, da prikazuje njegovo vsebino netočno in potvorbena. Javnost je bila zadnje dni priča še povsem drugih potvorb. V primeri z njimi je »Slovenec« obračunal z mojim pismom prava — akoravno karakteriistična malenkost. Tudi »Slovenec« poskus da bi z naknadno izumetničeno interpretacijo popravil vtis lastnih izjav in povsem jasnih načelnih besed, se ne bo obnesel. Še manj seveda njegov izgovor, da notoričnih dejstev »nihče videl, ne slišal«. »Slovenec« navaja iz mojega pisma ugotovitev, da je bila povodom organiziranih izgrediv najete tolpe oskrnjena državna zastava in zasramovana drž. himna ob pasivnosti varnostne oblasti, ter označuje to ugotovitev za neresnico in izmišljotino. Značilno zanj je, da se mi ne upa naravnost očitati, da sem jaz povedal nekaj neresničnega in izmišljenega. V tem primeru bi namreč glasilo JRZ dobilo priliko, da svoje trditve dokaže. Zato previdneje dolži »letak« — ki ne more tožiti.

Kar se tiče okoliščin, ki so povzročile smrt nesrečnega mladega dijaka, pa ima »Slovenec« prav: sodna preiskava in sodna razprava bosta razjasnili zadevo ter razkrili ne le neposredne udeležence, temveč tudi tajne organizatorje žalostnih dogodkov prošlega tedna. — Dr. Albert Kramer.

Izjava narodnega poslanca Turka

Ker me komunike kr. banske uprave dravske banovine od dne 13. junija 1937 spravlja v zvezo s požigom paviliona na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola, izjavljam, da sem bil ob času, ko je izbruhnil požar, v družbi prijateljev na velesajmskem prostoru, za kar imam na razpolago na stotine prič. Kakor mnogi drugi ljudje, sem takoj ko je švignil plamen na letnem telovadišču, ki je komaj 100 korakov oddaljeno od velesajmskih prostorov, pohitel na lice mesta. Tu sem bil priča ogorčenja in razburljivih manifestacij na sokolstvo, ki jih je izzval zlonamerni požig sokolskega objekta v množici, ki se je nabrala okoli gorečega objekta ter brez ozira na politično oprede-

Politična obzracje

Neporušna solidarnost Male antante

KLADNO, 18. junija. Včeraj so se sestali v Kladovu vodilni državniki Male antante s svojimi spremstvi, da ponovno naglasijo svojo zavezniško solidarnost. Pozdrav vseh treh šefov vlad držav Male antante je bil silno prisrčen. Na rumunski ladji »Karol II.« so predsedniki vlad med vožnjo iz Kladova v Bazias obravnavali vsa pereča mednarodna vprašanja ter je po končnih razgovorih in pred razstankom v Vrhu izšel sledeči komunike, ki jasno kaže neporušno vzajemnost in složnost držav Male antante.

Sestanek predsednikov vlad držav Male antante gg. dr. Milana Hodže, dr. Taresca in dr. Milana Stojadinovića ter rumunskega zunanjega ministra dr. Antonesca, ki se je vršil na krovu parnika »Karol II.« med vožnjo po Dunavu, je prožil priliko za razgovore, pri katerih so razpravljali o vseh političnih in gospodarskih problemih, ki se tičejo držav Male antante.

Ugotovili so polno soglasje v vseh vprašanjih, ki so bila predmet njihovega proučevanja in soglasno željo, da še bolj okrepe vezi, ki družijo vse tri države, z intenzivnim sodelovanjem na vseh poljih, kar tako odlično odgovarja duhu solidarnosti vseh treh držav.

Pri tej priliki so ob enem potrdili cilje

političnih akcij držav Male antante, ki ostanejo nepokolebljive in nespremenljive: ohranitev miru in obramba meja v okviru njihovega zavezništva in prijateljstva.

Sporazumeli so se, da nadaljujejo svojo skupno akcijo za gospodarsko ozdravljenje podunavskih držav ob sodelovanju z vsemi zainteresiranimi državami.

Trije šefi vlad so našli za potrebno, da ponovno naglasijo svojo globoko in neomajno privrženost paktu Društva narodov, čigar načela tvorijo osnovo njihovega skupnega sodelovanja in njihovih odnošajev do drugih držav. Države Male antante ne bodo pristale, če pride do tega, da bi se pakt kakorkoli spremenil, če to ne bi pomenilo njegove okrepitve.

Trije šefi vlad so ugotovili enodušnost svojih pogledov in so srečni, da lahko naglasijo, da se je med državami Male antante tudi pri tej priliki pokazala popolna zavezniška solidarnost, ki stremi za svojimi miroljubnimi cilji, predstavlja važen doprinos za konsolidacijo miru.

Prepričani v koristnost svoje akcije so sklenili, da se bodo odslej česče sestajali. Sestanek na Dunavu je ponovno potrdil enotnost, vpliv in stalnost Male antante.

žirano razstavo ženskih ročnih del, nadalje pismenih in risarskih izdelkov učencev. Občudovali smo fin okus in vztrajnost učenk na oblekah, prtihih in prtičih, zglatnikih, podložkih itd., smiselno okrašenih z narodnimi motivi. Vsa čast učiteljicam, ki so tako v pouku

kakor pri aranžmaju razstave žrtvovala mnogo truda in časa. Neizpodbitna istina je, da je za svoj poklic vnet, idealno delaven učitelj največji dobrotnik naroda. In šoli v Vučji vasi lahko čestitamo, da ima hvalevredno učiteljstvo.

5 stanovske fronte

Učiteljstva dravogradskega sreza o perečih stanovskih vprašanjih

Ob skoraj polnoštevilni udeležbi se je vršilo v soboto dne 5. t. m. v dravogradske šoli dobro uspelo zborovanje učiteljstva dravogradskega sreza. Predsednik g. Galob iz Mežice se je v uvodnem govoru pietetno spomnil umrlega tovariša ter odličnega borca za stanovske interese ter slovenskega šolstva tov. L. a. pajneta. V obširnem situacijskem poročilu je zatem obrazložil stališče organizacije v raznih perečih stanovskih in šolskih problemih kakor n. pr. disciplinskega postopka, napredovanj po znani rang-listi, celibata o učiteljicah, stanja kontraktualnih učiteljev ter tožb po zakonu o tisku itd. itd.

Sledile so volitve delegatov za hano-vinsko in državno skupščino. Za hano-vinsko skupščino, ki bo v Ljubljani, sta bila izvoljena šol. upravitelj v Mežici Galob ter učitelj Terčak iz Mariborja, kot namestnika pa bivši šol. upravitelj Gačnik iz Guštanja ter šol. upr. Kogelnik iz Mute. Za državno skupščino v Skopje pa šol. upr.

g. Galob iz Mežice se je v uvodnem Sv. Treh kraljev nad Marenbergom, za namestnika pa ista, kakor za hano-vinsko skupščino.

Sledil je obširen referat g. sreskega šolskega nadzornika Petra Močnika o problemu, kako preprečiti beg kmečke mladine z domače grude. Za zanimiv referat je bil nagrajen z burnim aplavzom. Razvila se je stvarna debata, na podlagi katere je bilo sklenjeno, da se prihodnje leto organizirajo gospodarski in gospodinjinski dnevi učiteljstva dravogradskega sreza, na katerih se bodo obravnavala vsa aktualna gospodarska in gospodinj-ska vprašanja. Drugo predavanje učitelja Kolar Vilka o temi »Enorazrednice in poizkus strnjene pouka na njej« je bilo radi pomanjkanja časa preloženo na zborovanje jeseni, ki bo v Marenbergu.

Pri slučajnostih so se obravnavale razne prireditve kakor koncert mladinskega zbora v Marenbergu, nastop koroških Slovencev v Pliberku in v Ziljski dolini.

Gospodarsko življenje

Kako bo z letošnjo sadno letino

Letošnja sadna sezona se je pričela s črešnjami in jagodami, ki so na domačem trgu dosegle zelo dobre cene. Visoke cene pa so posledica neugodnega vremena za časa, ko je sadje cvetelo, tako da se je zlasti zgodnje sadje slabo razvilo. Slično je stanje tudi pri poznejšem sadju, izvzemši orehe in grozdje. Sliv bo letos zelo malo. Z eno besedo: letošnje leto bo, kar se tiče sadja, zelo slabo, kar tudi pomeni, da bo tudi izvoz našega sadja slab. V preteklem letu smo izvozili sadja za 210 milijonov dinarjev. Od tega smo samo za slive (sveže, sušene, marmelada) dobili 148 milijonov dinarjev, za ostalo sadje pa 62 milijonov dinarjev. Kakor vse kaže, bomo letos izvozili kvečjemu deseti del lonskega izvoza. Od sadja bodo letos najbolj vrgli orehi in poročajo iz vseh krajev naše države, da je letos pričakovati dobre letine. V preteklem letu smo izvozili 2.078.916 kg orehov z lupinami in 107.568 kg orehov brez lupin ter smo dobili za nje 10 in pol milijonov dinarjev. Jabolka bodo po podatkih samo v Sloveniji, do čim Srbija letos jabolka ne bo imela.

Slična je situacija pri hruškah. Dobra letina se nam letos obeta pri marelicah, ki so po vsej državi dobro uspele. Grozdje je rodilo srednje dobro in če ne bo vremenskih neprilik, bo lahko te vrste sadje nadomeščalo ostalo sadje, vsaj glede domače potrošnje. Lani smo izvozili 5.281.378 kg grozdja v vrednosti 13 milj. 397.818 dinarjev. Zanimiva so poročila glede izgledov v posameznih srezih. So-deč po teh poročilih bo letos sadje precej drago in to ne samo v velikih mestih, ampak tudi na splošno. V Sloveniji je situacija naslednja: stanje kultur jabolk je srednje dobro v srezi Maribor, dobro v srezi Ljutomer, zelo dobro pa v srezi Šmarje. Na Hrvaškem in v Slavoniji je sadje slabo razvito in se pričakuje prilično slab donos. Donos sliv v bosanskih in srbskih srezih bo letos 10% lanske letine.

V vsako slovensko hišo »Večernik«!

Domači razgledi

30-letnica narodne šole v Vučji vasi

Narodna šola v Vučji vasi na Murkem polju je v nedeljo, 13. t. m. proslavila 30-letnico svojega obstoja. V resnici je 30 let preteklo že 4. nov. lanskega leta, takrat pa se je proslava iz tehničnih razlogov odložila na konec šolskega leta. — Dopoldne je kraj. šol. odbor pod predsedstvom g. Alojza Domanika imel slavnostno sejo. Popoldne ob 15. uri pa so učenci pod vodstvom marljivega učiteljstva ob povoljnem obisku domačega občinstva in številnih gostov priredili dobro navežbano A. Kostjevo igrice »Kovač hoče biti« ter triglasno petje. Sedanji upravitelj šole g. Kocbek

je v svojem slavnostnem govoru navedel imena že večinoma pokojnih članov prvega kraj. šolskega sveta, ki jim gre zasluga za ustanovitev in opremo šole, ki zunaj in znotraj sliči prijazni vili ter je ena izmed najlepših šol ljubotemskega sreza, ponos šolske občine. V šolski kroniki so na častnem mestu zabeležena imena že preminulih pobornikov za to šolo gg.: A. Herica, sen. in jun., Matjaža Lebarja in Matije Slaviča. Govornik je skoraj dobesedno ponovil tudi tehtne besede dekana Martina Jurkoviča o priliki blagoslovitve šole 4. nov. 1906. Glas se: »Glavnica, položena v to novo, lepo šolo, bo mladini in odraslim prinašala bogate obresti.

Nato je prvi nadučitelj, ki je s svojo soprogo deloval na šoli skoraj 20 let, g. Cvetko, podal historijat šolskega in izvenšolskega dela ter pomembnih dogodkov v tej dobi. Naglašal je vzajemnost oziroma prijateljske stike med šolo in domom ter končno izrekel željo, naj šola ob vnemi svojega učiteljstva kar najlepše prosperira tudi v bodoče. Iz početne dvorazrednice se je razvila tekom 30 let v petrazrednico. Ker pa ima samo 3 učne sobe, bo potrebno resno misli na prizidavo novega trakta, kar poleg drugih razlogov zahteva zlasti higijski ozir. S proslavo je učiteljstvo združilo zelo okusno aran-

E. L.:

Koze

Breau me je cepil s tako dobrim »sokom«, da me je tresla ves dan mrzlica, radi česar sem moral na žalost opustiti sijajni ples, kjer bi lahko opazoval najkrasnejše lepote Pariza. Komaj se malo razvedrim, ko prejmem stričevo tajno pismo. Vabi me, naj se danes potrudim k njemu na kosilo; da bova razpravljala o neklih rodbinskih zadevah. Po vsej priliki je doktor že govoril o zadevi.

Komaj se oglasim pri stričevih vratih, me ta že prime in odvede v svoj kabinet, kjer mi na dolgo in široko, strogo uradniško, pripoveduje, o vsem z zelo svečanim glasom. Vsako besedo, preden jo izreče, strogo pretehta in premisli. Saj je bil svoj čas državni odvetnik. Iz vseh njegovih misli razberem, da mu ni preveč všeč, ker mu je hčerka ujela doktorja, čeprav je bil Breau bogat, bil to, čemur pravimo talent — in so ga krasila že tri odlikovanja, kar stricu še najbolj ugaja.

»Skozi in skozi dostojen dečko, je ta uoktor«, — mi končno reče, ko je vsako

besedo posebej dobro prežvečil, »spreten, da skoraj majhen spletkar; bo, bo še kaj iz njega, dobro bo poskrbel za mojo hčerko, kakor odgovarja našemu imenu.«

»Prav dobro, stric, prav dobro«, odgovorjam, čestital bom svoji sestrični.

»Počakaj še malo«, mi preseka besedo g. p. Villebelle. »To je šele začetek. Lola ne ve o vsem še ničesar, hoče se pa spoznati z Breaujem, predno se poroči z njim. Za to te potrebujem kot bližnjega sorodnika. Čeprav sicer ne cenim previsoko tvoje modrosti, te posadim danes vseeno hčerki na levo, da ji pomagaš, če se razgovor z g. Breaujem kje zatakne. Na kratko, prijatelj, nadomesti ji danes mater, ki, sirota, ne živi več.«

»Dobro, stric, vse bo po vašem.«

»Ti si vrl mladenič«, mi de stric na to, »in če bi ne bil tak vetrnjak ali bolj rečeno, zaletel, bi te že napravil za kakega namestnika pri državnem tožilstvu. Ali kaj bi vraga z bedakom, ki se zaletava s svojimi idejami?«

»Sedaj te pa prosim še za neko uslugo«, nadaljuje striček mirneje. »Ko so delili tvojo dediščino, tisto posestvo v Villiersu, je pripadla polovica tvoji ma-

teri in druga polovica moji pokojni ženi. Samo dvorec sta si pridržali obe dedični skupno. Hiša sicer nima velike cene; toda Lola si je želi. To gnezdece ji budi v glavi, vse tiste sladke spomine iz otroške dobe. Parizan, kakor si ti, si ne beli glave za kako kajžico v provinci. Zato upam, da odstopiš svoj del proti odškodnini.«

»Za katero ceno vam je ljubo, striček, pa ne govoriva več o tem.«

G. pl. Villebelle hoče zopet pričeti, ko se odpro vrata in najavi g. dr. pl. Breauja. Kolikor vem, je sin nekega zdravnika, ki ni plemič. Zdi se mi pa, kakor da v Parizu ženitev oplemeniti. Sicer je pa itak vseeno, ali se bo imenovala Lola milostljiva de Breau-Villebelle ali milostljiva de Villebelle-Breau. Ali morda ne živimo v dobi ničumnosti?

III.

Za mizo premerim svojo sestrično. Spremenila se je na lepše. Bila je Lola in zopet ni bila; iz otroka je postalo dekle, metulj, ki so mu šele zrasla krila. Lavrencija ima še vedno rdečkaste roke, zato pa se ji svetijo kakor žužek črni lasje in valovito obkrožajo belo, resno lice. Poleg drobodušnosti kaže še

tisti ponos, ki jo dela še ljubkejšo. Današnji dogodek motri z resne strani, od tod njena vznemirjenost, ki jo dela še krasnejšo.

Ako je moja sestrična dražestna, je pa moj prijatelj strašen. Sedaj skloni glavo, nato izbulji oči, nato si zopet položi roko na srce, pri tem pa vzdihuje, kremži usta, drhti z glasom, kakor da mu padajo solze iz oči naravnost v grlo. Zares: ljubezen žensko krasi, moža pa spači. Kaj je bolj smešnega in neumnega, kakor je snubec?

Moje geslo je: molči. In res molčim. V tej svečanosti se me loti neka tesnoba. Moj striček pa se drži veličastno, kakor kašen ravnatelj orkestra: ne uide mu niti eden Lavrencijin gib, niti en Breaujev pogled. Poleg nas je bilo še pet- šest tek. Brbljajo in šepetajo neprestano, vendar pa jim kljub temu ne uide niti en zalogaj. Sicer pa je vse tako suhoparno, kakor pri »službenih« obedah.

Kakor sem že omenil, kakor bi bil nem; po nesreči pa ne morem biti tudi gluhi. Slišim, kako je naš namišljeni ženin izblebetal svoji izvoljenki celo kopicico budalosti, ki služijo za »vod vsaki pojedinj«.

(Dalje)

Mariborske in okoliške novice

Herica Skaza

V cvetu mladosti je omahnila. Vsi, ki so jo poznali, so onemeli ob tužni vesti in pomilujejo njeno usodo in starše ter drage svoje, ki jih je z njeno smrtjo prizadel tako hud udarec in doletela tako težka izguba.

Uboga Herica! V najlepših letih je morala umreti. Bila je vesela, plemenita narava. Tudi povsod željena družabnica je bila in vnetja, zvesta, vzorna članica tukajšnjega Sokola Matice, na katerega nastopih in akademijah je vedno pridno in odlično sodelovala. Po končanih srednješolskih študijah je šla študirat v Prago zavarovalno tehniko, toda lotila se je je usodna bolezen na pljučih. Morala je na Golnik, toda neizprosna bolezen je strla njeno mlado, rosko življenje. Jutri v soboto ob 11. dopoldne bo poslednje slovo odzorne hčerke, priljubljene mladenke in zveste Sokolice v mrtvašnici tukajšnje splošne bolnice, nakar bodo njeno mlado truplo prepeljali z avtofurgonom v Velenje, kjer jo bodo jutri ob 3. popoldne položili na tamkajšnjem pokopališču v rodbinsko grobnico. Podoba blage, plemenite pokojnice bo trajno pred našimi očmi, preostali žalujočim pa — bila je hčerka ravnateljice tukajšnje podružnice zavarovalnice »Jugoslavija« g. Josipa Skaze — naše najgloblje sočutje!

Tragična smrt mlade artistinje

V sredo je prišla v neki tuk. hotel mlajša ženska, ki je najela sobo. Vpisala se je kot 25letna artistinja Ema K o m a r e t o iz Vildsteina v ČSR. Potem, ko so spravili v sobo njene kovčke, je elegantna tujka povečevala ter nato odšla k počitku. Ker je včeraj ni bilo iz sobe in se tudi na ponovno krkanje na vrata ni oglasila, je postalo osebje hotelu pozorno ter o tem obvestilo lastnico, ki je zadevo sporočila policiji. Takoj je prišla v hotel policijska komisija, ki je s silo odprla vrata v sobo, ki jo je bila najela tujka. Na postelji so našli ležečo mlado tujko, ki je ležala negibna. Poklicali so najbližjega zdravnika in sicer mestnega fizika dr. Novaka, ki se je na haval trenutno v restavracijskih prostorih, ki je po pregledu ženske odredil njen prevoz v bolnišnico, ker je bil podan sum zastrupljenja. Na nočni omarici so namreč našli prazen zavoj, v katerem se je nahajalo neko uspavalno sredstvo. Domnevalo je, da je nesrečna ženska zavžila večjo količino veronala. Tudi je našla policija na mizi v njeni sobi neko pismo na očeta Karla Czernaya v Weidlingu v Avstriji, ter neko drugo pismo, v katerem sporoča, kdo je kriv njene smrti. Zapravila je tudi oporoko, v smislu katere naj se vsi predmeti in kovčegi vrnejo njenemu očetu, od 798.50 dinarjev, ki so jih pri njej našli, pa naj se poravnajo stroški za bivanje v hotelu.

Ko so mlado ženo prepeljali v tukajšnje splošno bolnico, so si zdravniki sicer prizadevali, da bi ji rešili življenje, toda vsa prizadevanja so bila zaman in je nesrečna žena ponoči izdihnila.

Iz banovinske službe. Sekundarni banovinske bolnišnice v Mariboru dr. Vladislav Kerže je napredoval za asistenta v VII. položajni skupini. Upravno pisarniški uradnik Rudolf Smerdu je premeščen od sreskega načelstva na Prevaljah k sreskemu načelstvu v Dravogradu. — Za upravno-pisarniškega uradnika v VIII. skupini sta napredovala Alojzij Metlikovec pri sreskem načelstvu v Dolnji Lendavi in Vinko Danilo pri komisariatu železniške in obmejne policije v Mariboru. — Za upravno-pisarniškega uradnika v X. skupini je postavljen zvančnik Ivan Škrinjar, pri sreskem načelstvu v Ptuj; za uradniškega pripravnika v X. skupini je postavljen Vladimir Tomine pri sreskem očetnem odboru v Šmarju pri Jelšah. — Za zvančnika I. skupine sta napredovala Josip Krivec pri sreskem načelstvu v Ptuj in Ljubomira Rošina pri sreskem načelstvu v Dolnji Lendavi.

Šahovski turnir v Rogaški Slatini. Včeraj se je odigralo V. kolo mednarodnega šahovskega turnirja in so bili rezul-

tati naslednji: Schreiber je premagal dr. Drezga, Tomović Vukovića, Šamisch Matvejeva, Kostić dr. Kalabarja. Remis so se končale partije Pirc:Najdorf, Nedeljković:Bröder, König:Foltys in Gereben:Trifunović. Odigrala se je tudi prekinjena partija iz prejšnjega kola in je Nedeljković premagal dr. Kalabarja. Stanje po V. kolu: Šamisch 4, Najdorf, Foltys, dr. Trifunović 3 in pol, Vuković, Tomović, Bröder 3, Pirc, Gereben, Drezga 2 in pol, König, Matvejev, Schreiber 2, Kostić, Nedeljković 1 in pol, dr. Kalabar 0.

Biser Koroške — Vrbsko jezero obišče Putnikov novi avtokar na praznik, v torek, dne 29. junija. Cena vključno vizum le Din 150.—. Informacije in prijave: Putnik, Maribor - Celje.

Logarska dolina vabi! Putnikov avtokarski izlet dne 29. junija, cena Din 120. Prijave: Putnik Maribor.

Ruska Matica vabi svoje člane in prijatelje na komemorativni sestanek, posvečen spominu češkega državnika in velikega Slovana Dra Karela Kramarža, ki bo v soboto 19. junija v Gradu (v prostorih UJNZB ob 19. 45. Govor bo imel univerzitetni prof. Dr. E. V. Spektorski.

V nedeljo pridite na veliko vrtno veselico Jadranske straže pri Gambrinu. — Pester program, nagradno kegljanje in prosta zabava.

Uprava pravoslavne parohije obvešča vernike, da bo v soboto 19. t. m. ob 9. v pravoslavni vojaški kapeli zadušnica za vse pokojne. Po obredu bo g. paroh na mestnem pokopališču blagoslovil grobove pravoslavnih vernikov. Svoji pokojnikov naj počakajo g. paroha na pokopališču. Za duhove (binkošne praznike) bo sv. liturgija v nedeljo 20. t. m. ob 9. v ponedeljek 21. t. m. pa ob 9.30. Za šolsko mladino je udeležba obvezna.

Dekliški zavod »Vesna« v Mariboru sprejema v internat tudi učenke srednjih šol. Nudi dobro oskrbo, vestno nadzorstvo in skrbno pomoč pri učenju. Informacije daje ravnateljstvo zavoda.

Združenje brivcev in frizerjev obvešča da morejo biti odprte brivnice in česalnice po zadnji banski naredbi od 7^{1/2} do 12. in od 14. do 19. ure. V Mariboru ob sobotah neprekinjeno od 7^{1/2} do 21. ure. P. n. občinstvo se vljudno naproša, da si odredi temu primerno čas za posečanje brivnic in česalnic, ker so določene za mojstre, kršitelje tega urnika, visoke denarne oziroma zaporne kazni.

Razglas mestnega poglavarstva. Dne 14. VI. 1937 je v Jurčičevi ulici 5 poginil na steklini pes, špic, bel, 9 let star, ki je ugriznil neko osebo. Ako je pes ugriznil še druge ljudi ali pse in živali, se do sedaj ni moglo dognati in se pozivajo vsi, ki bi za tak slučaj vedeli, da to prijavijo mestnemu veterinarstvu in uradu v mestni klavnici. Konjač bo pse, ki nimajo znamke ali niso zadostno zavarovani, brez izjeme polovil in usmrtil. Tuji psi, ki se zalotijo v mestnem območju, bodo pokončani. Predpisi strogega pasjega zapora veljajo v polni meri tudi za dvorišča, na katera ima dostop več ljudi.

Pocen! meso. Jutri v soboto ob pol 10. uri bodo prodajali na novem Glavnem trgu okrog 23 kg. govejega in telečjega mesa.

Mala matura na mariborskih srednjih šolah. Te dni se je končala v mariborskih srednjih šolah mala matura. Na realni gimnaziji je napravilo malo maturo 106 dijakov, 40 je bilo oproščenih izpita, popravni izpit je dobilo 29, padlo pa jih je 5 dijakov. Na klasični gimnaziji je malo maturo izdelalo 72 dijakov in dijakinj, 34 je bilo oproščenih, popravni izpit je dobilo 7, padlo pa jih je 9.

Zavrnjeno. Apelacijsko sodišče v Ljubljani je zavrnilo priziv Karla Adlerja proti previsoko odmerjeni kazni, ki je bil, kakor znano, dne 29. januarja t. l. pred mariborskim okrožnim sodiščem obsojen na dosmrtno ječo.

Vremenske zadeve. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: V južnih Alpah boljše vreme, v splošnem bo hladno in izpremenljivo vreme še trajalo.

Nočno lekarniško službo imata danes Minařikova in Remsova lekarna.

Avto-motocikl. V Kopališki ulici je prišlo do težke prometne nesreče. Neki avto

je zavozil v motorno kolo, na katerem se je vozil obratovodja Splošne stavbene družbe na Tezmem Ivan Bobič. Pri kane družbe na Tezmem Ivan Bobič. Pri karambolu je Bobič obležal s poškodbami splošno bolnišnico. Zadeva bo imela svoj epilog pred sodiščem.

Zopet dva... Poljčanski orožniki so aretirali 37 letnega Cirila Skledarja in 29 letnega Antona Urlepa, ki sta dve leti strahovala poljčansko in okoliško prebivalstvo. Dosedanja preiskava je ugotovila, da sta izvršila v zadnjih letih številne vlome in tatvine ter da sta se zadnji dve leti preživljala izključno od tatvin in vlomov. Preiskava se nadaljuje.

Repār, goljuf, tat. Pred velikim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je moral danes dopoldne zagovarjati 29 letni posestniški sin Matevž Kozel brez posla in brez stalnega bivališča. Obtožnica mu očita, da je dne 27. februarja t. l. na cesti pri Vičavi pri Ptuj s silo odvzel posestniku Martinu Rogini 90 dinarjev, in sicer na ta način, da je naperil samokres proti njemu ter začel »Denar ali smrt«, nakar mu je Rogina izročil ves denar, ki ga je imel pri sebi. Tudi mu očita obtožnica, da je lani ukradel dvokolesa ter ogoljufal razne posestnike za manjše zneske, pri čemer je vselej dejal, da rabi denar za nakup krave. Kozel, ki je bil že devetkrat predkaznovan, je bil obsojen na 4 leta robije ter na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 4 let.

Železniški popusti za invalide, sirote, ter nezaposlene delavce itd. Na osnovi čl. 4 uredbe o ugodnostih na železnicih in ladjah v državni upravi je prometni minister sporazumno z ministrom za socialno politiko in s soglasjem finančnega ministra izdal pravilnik o ugodnostih socialnega značaja na železnicih in ladjah v državni upravi. Pravilnik določa šteje nove ugodnosti: **Vojni invalidi.** Dovolijo jim vse, kar določa invalidski zakon, razen tega se pa zviša število zasebnih potovanj po polovični ceni s 6 na 12 na leto. **Nepreskrbljene in pohabljen sirote,** ki so brez zaščite, in pohabljeni siromašna deca, ki zaradi telesnih hib ne more sama hoditi, bodo v primerih, kadar jih ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje ali pa banske uprave pošljejo na zdravljenje itd., uživale polovično vozno (otroci do 10 let pa 75%). Iste ugodnosti bodo deležni tudi spremljevalci otrok. **Nezaposleni in sezonski delavci.** Med tem ko so doslej uživali nezaposleni in sezonski delavci 50% popust od redne voznine samo tedaj, kadar so odhajali z doma, da si poiščejo dela, se jim ta ugodnost dovoli tudi za vrnitev. **Izseljenci in povratniki** dobe odslej popust 50% od redne voznine tudi za svoje žene in otroke, razen tega je pa nameravan popust 50% od redne voznine tudi za prtljago in selitvene stvari, ki jih izseljenci na povratku v domovino pripeljejo s seboj iz tujine. Javne borze dela in njihove podružnice, izpostave in poverjenstva lahko izjemno v upravičenih primerih dajo nezaposlenim in sezonskim delavcem in izseljencem, ki se vračajo v domovino, izkaznice za znižano vožnjo na 75% od redne voznine. Pravilnik določa način izdajanja izkaznic, glavno delo pri tem bo pa imela stalna komisija pri osrednji upravi za posredovanje dela v ministrstvu za socialno politiko in ljudsko zdravje. Določila tega pravilnika stopijo v veljavo 60 dni po objavi v Službenih novinah. Ugodnosti, ki jih je doslej dajalo nezaposlenim delavcem generalno ravnateljstvo državnih železnic, bodo po uveljavitvi tega pravilnika podeljevale izključno javne borze dela ali pa njih podružnice v smislu novega pravilnika.

Ptujske novice

Mestno poglavarstvo v Ptuj je objavilo sledeči razglas: V smislu čl. 116 zakona o neposrednih davkih z dne 8. II. 1928 je razgrnjen seznam o davčnih osnolah zavezanec, katerih predmeti se bodo razpravljali pred davčnim odborom od 1. VII. do vstetega 8. VII. t. l. Seznam je na vpogled med uradnimi urami dnevno od 9. do 12. ure v pisarni magistratnega tajnika in sicer v času od 18. VI. do vključno 26. VI. t. l.

Uradni dnevni kontrole mer v Ptuj. Oddelek kontrole mer v Mariboru sporoča, da se po odobrenem delovnem programu ministrstva trgovine in industrije,

osrednje uprave za mere in dragocene kovine v Beogradu z dne 26. I. 1937 za uradovanje v mesecu juliju, avgustu in septembru 1937 določeni pri postaji za kontrolo sodov v Ptuj naslednji dnevi: julija dne 19., 20., 21. in 22.; avgusta 20., 21., 23., 24. in 25.; septembra 22., 23., 24., 25. in 27.

Feamske novice

»Slovenčevega« dopisnika je naš zadnji dopis očitno hudo pogrel in razburil. Pravi, da razburjenje ni dobra reč. Radi tega ne bomo odgovarjali na razne zasukljaje, ker vsi Framčani prav dobro vemo, kako je s temi zadevščinami. Dopisnikova resnicoljubnost se najvidneje zrcali ob koncu dopisa, kjer zavrača očitke »posebnih skomin« radi električne zadruge, pa o istem takoj za tem izdaja ter razodeva svoje očitne in nesporne skomine, češ »da bi bila slika gospodarskega stanja v zadruzi dokaj lepša, če...«. Seveda bi bila lepša in delimo to mnenje z dopisnikom. Vprašanje pa je, koliko bi bil nekateri, ki si želijo te »lepše slike«, pripravljeni svoječasno žrtvovati za zadruge. So pač na svetu še stvari, kjer mora človek včasih veliko, veliko žrtvovati, če hoče imeti kaj besede, kar pa očitno ne prija onim, ki so navajeni imeti prvo besedo povsod tam in v takšnih organizacijah, kjer ni za besedo treba niti beliča žrtvovati. Tudi o nekem »jurišu« čeblija. Prav! »Juriš« je pač takšna reč, da lahko uspeh pripese, lahko pa silovito polomijo. Hočete takšno polomijo? Potem pa kar na »juriš«. He-he.

Kulturne beležke

Narodne manjšine v Srednji Evropi. Pod tem naslovom je izšla v nemščini in v zalogi znanega založništva »Orbis« v Pragi 126 strani obsegojoča knjiga, ki jo je spisal odlični češki narodnomanijski raziskovalec Josip Chmelar. Uvodnemu poglavju o stari in novi podobi Srednje Evrope sledi v drugem poglavju prikaz narodno manjšinskih razmer v Češko-slovaški, kjer pripada 33.8% prebivalstva narodnim manjšinam. Tretje poglavje je posvečeno narodnim manjšinam Poljske, kjer spada 30.9% prebivalstva v vrsto narodnih manjšin. V naslednjih poglavjih se vrstijo s točno statistiko ter s konkretnimi podatki o političnem, kulturnem in gospodarskem življenju podprte navedbe o narodnih manjšinah v Romuniji (25% prebivalstva), v Jugoslaviji (15%), v Madžarski (8%), Avstriji, Italiji, Nemčiji (2%) ter baltičskih državah. Pisateljeva izvajanja so strnjena, poučna ter izredno zanimivo podana. Pisek ugotavlja ob zaključku tri tipe manjšinskih režimov: 1. države z odkritim raznarodovalnim režimom (Nemčija, Italija, Madžarska), 2. Manjšinam se dopušča vsaj fragmentarno politično zastopstvo ter utrakvistične manjšinske šole (Poljska, Avstrija, Jugoslavija), 3. Proporcionalna manjšinska zastopstva in zajamčene eksistence i razvoja manjšin z državljanskimi in polit. svoboščinami (Čehoslovaška, Romunija, baltičske države).

Chmelarjeva knjiga predstavlja izredno dragocen prispevek k ugotavljanju stanja poedinih manjšin v nekaterih evropskih državah. Material sloni na zanesljivih izsledkih, ostroumni analizi in izvrstnem poznavanju narodno manjšinskih problemov.

Marenberške novice

Strela ubila konja. Te dni je divjala strašna nevihta z gromom in bliskom. Strela je udarila v hlev posestnika Renata na Vasi in mu ubila konja. Po čudnem naključju je ostala nepoškodovana dekla, ki je baš takrat v drugem kotu molzla krave. Hlev in ostala živina je nepoškodovano.

Marenberg ima zopet luč. Kakor smo že poročali je zadnjič udarila strela v transformator marenberške občinske elektrarne. Trg je bil tri dni brez toka. Škoda, ki jo je napravila strela, znaša okrog 4000 Din. Trg ima sedaj zopet luč.

Posestva iz rok v roke. Posestnik Jože Helbling iz Zg. Vižinge je kupil znano Pozničevo gostilno in posestvo v Zg. Vižingi od posestnika Filipa Vaukmana za 64.000 Din.

Žadnje telefonične vesti

V strahu pred hitlerjevskim valom se dr. Schuschnigg preko dr. Rennerja zateka k socialni demokraciji

DUNAJ, 18. junija. Za kulisami avstrijske politike se dogajajo v zadnjem času čudne reči. Od Schuschniggovega povratka iz Italije je zavzela vladne kroge neka nervoznost, kar velja zlasti za konservativni del krščansko-socialne struje. To nervozno stanje se sicer demantira, v resnici pa obstoja velik strah radi stalnega naraščanja narodno-socialistične propagande, vinske fronte zastopnike nemških liberalcev. V tem smislu je tudi razumeti imenovanje dr. Walterja Pembauerja za vodjo ljudsko političnega referata v glavnem tajništvu Domovinske fronte in dr. Arturja Seyss-Inquarta v državni svet. Največja senzacija, ki jo pa zaenkrat demantirajo, je v poročilu, da je zvezni kancelar dr. Schuschnigg v prizadevanju ustvariti enotne fronte proti narodnemu socializmu imel več tajnih sestankov s



ki zajema najširše narodne plasti. Če gre razvoj v tej smeri, ni izključeno, da bodo podvzeli narodni socialisti nov poskus, da se polastijo oblasti in to tem lažje, ker bi bil topot tak poskus deležen podpore Nemčije in tihega pristanka od strani Italije. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg skuša v tej borbi pridobiti nove zaveznike in je pripravljen sprejeti v vrste domo-socialno demokratičnim politikom dr. Rennerjem, ki je bil pred Dolfussovo ero predsednik demokratičnega parlamentnega sveta. Kakor krščanski socialisti so tudi socialni demokratje radi naraščanja narodno-socialistične propagande zelo zaskrbljeni. Četudi še ni konkretnih pogajanj, kažejo vendar najnovejši dogodki, na se nahaja Avstrija notranje-politično pred novimi dogodki.

na vprašanja, katere so ji stavili razni časnikarji, je ta pobornica ženstva odgovorila sledeče:

Naš pokret, ki je zlasti za naše kraje in prilike povsem nekaj novega, zajema z nevzdržno naglico vse žene ne glede na njihovo starost. Mlade in prijetne ter starejše žene se priključujejo našemu gibanju, kar dokazuje, da je to gibanje resna zadeva, s katero treba računati. Cilj ženskega gibanja v dunavski banovini ni samo prosvetno kulturno, temveč tudi politično. Žene se borijo za svoje pravice, ki so jim jih že od nekdaj prikrajševali. Namen našega pokreta je, da se izognemo vsemu, kar se je dogajalo moškimi, ko so stopili v areno političnega življenja povsem nepripravljeni. Ženo je treba tudi politično vzgajati ter izobraževati. Seznaniti jo je treba z osnovnimi načeli političnega življenja, ker le na ta način lahko doseže svoj cilj.

Naloga organizacije je, da se vse žene v vseh podrobnostih pripravijo na vlogo in položaj, ki naj ga v bodočem življenju zavzemajo. Potom predavanj naj se žena udeleži v vsa pereča politična in socialna vprašanja. Iz teh predavanj naj bi bila ustvarjena neke vrste politična šola za prerojenje naše žene. Ta predavanja se bodo nato razmnožila in razdelila v številnih izvodih med društvene članice, ki jih bodo nato v vseh podrobnostih proučile in na sestankih predebatile. Predavanja bodo javna in bo vstop dovoljen vsem ženam. V teh predavanjih pa ne bodo predavateljice obravnavale samo onih prilik, ki zadevajo jugoslovansko ženo, temveč se bo snov istih nanašala tudi na feminističen pokret v splošnem. Pouk bo nepristranski in samo informativnega značaja.

Naše žene odklanjajo vsako politiko in nočejo izvajati nobenega pritiska ali vpliva na osebno prepričanje in osebni nazor posameznih članic.

Problem reševanja perečega vprašanja primitivnih žena, do katerih še ni segla svetloba kulture, bodo reševale naše feministke na isti način, kakor se rešuje pri moških. Vse, kar se bo obravnavalo v

tej socialno politični šoli naših žen, bo snov javnih predavanj in razprav. Na ta način si zamišlja novosadska ženska organizacija uresničenje prosvetne misije feminističnega gibanja.

Največje stavbe sveta

Moderni svetilnik v Bijonu, ki kaže pot zrakoplovom iz Pariza v Alžir in nazaj, stoji na 1800 m visoki gori in moč njegove luči odgovarja 874 milijonom sveč. Njegova luč se zasveti vsakih pet minut in vidi 500 km daleč naokrog. Največja cerkev na svetu je bazilika sv. Petra v Rimu, ki so jo gradili postopoma 420 let. Heopsova piramida je ogromna stavba, ki jo je gradilo 100.000 sužnjev celih 20 let. Piramida je visoka 145 m in njena površina meri 54.000 m². Zdaj bi lahko zgradilo tako piramido 500 delavcev v devetih mesecih, tako je stavbna tehnika napredovala.

Kip Svobode v newyorškem pristanišču je bil postavljen leta 1876 v spomin na stoletnico neodvisnosti Zedinjenih držav. Kazalec tega kipa je dolg 275 cm in za ves kip so porabili 200.000 kg kovine. Največje čudo gradbene tehnike je pa sloviti kitajski zid, ki so ga gradili 15 let. Graditi ga je začel cesar Huang Li v 3. stoletju pred Kristusom. Zid naj bi bil kljuboval navalom mongolskih plemen. Ta, še zdaj mogočna stavba, je zahtevala seveda mnogo stroškov, materiala in delavcev. Na milijone ljudi je zgradilo iz 300 milijonov kubičnih metrov kamnja 3000 km dolg zid preko dolin in gora. Spomenik narodov v Leipzigu je visok 95 m. Zanj so porabili 26.000 granitnih kvadrov, za beton pa 20.000 milijonov kg cementa.

Ce ni eno, je pa drugo.

Danski kralj Kristian X. je prišel nekega dne nekam v goste. Pozdravili so ga in ko je šel skozi špalir ljudstva, je zaslišal, kako je dejala neka ženska drugi: »No, lep pa ni zelo.«

»To je res,« je odgovoril kralj, »zato pa zelo dobro sliši.«

Kralj Peter II. krstni boter bolgarskega prestolonaslednika Simeona

BEOGRAD, 18. junija. Kakor se doznava bo N. Vel. kralj Peter II. krstni boter pri krstu bolgarskega prestolonaslednika Simeona. Slovesni krst bo prve

dni julija v Sofiji. Svečanim obredom in nacionalnim ter dinastičnim slovesnostim bo prisostvovala tudi italijanska kraljevska dvojica.

Usodna eksplozija na križarki „Jaime I“

VALENCIJA, 18. junija. Na krovu republikanske križarke »Jaime I«, ki se je nahajala v Cartageni, je iz neznanih vzro-

kov nastala eksplozija. 18 oseb je umrlo, 100 delavcev je bilo ranjenih.

Bilbao v ognienem morju

BILBAO, 18. junija. Agencija Havas poroča, da je Francovo topništvo prisililo baskovsko topništvo na vrhovih okoli Bilbao k molku. S tem je pot v baskovsko prestolnico prosta. Bilbao gori na

vseh koncih in krajih. Vilska četrt je popolnoma razdejana. Francova letala letijo nad okoljskimi vrhovi in sipajo bombe na baskovske postojanke.

Valencijske bombe na laški parnik

LONDON, 18. junija. Italijanski parnik »Madda« je bil pri Oranu bombardiran po valencijskih letalih. Človeških žrtev

ni bilo. Odplul je s težkim poškodbami v Gibraltar.

V kraljestvu žene

Novosadska pobornica feminističnega gibanja: ženo je treba tudi politično vzgajati

Feministično gibanje naših žena za svoje pravice, za socialno in politično enakopravnost z moškimi, zajema, dasi počasi, vendarle postopoma vse banovine v naši državi. Letošnjo pomlad se je ustanovilo v dunavski banovini novo žensko društvo in sicer v Novem Sadu, ki se je s poživljenim delovanjem priključilo bor-

beni fronti jugoslovenskega ženstva. Na čelu novosadskega društva stoji mlada in sposobna odvetnica gospa Katarina Lengold Marinkovičeva, ki je v razmeroma kratkem času objela ženski pokret v vsem njegovem obsegu in žanje v svojem delu že danes vidne sadove feminističnega gibanja v dunavski banovini. Na raz-

Sodoma in Gomora

23

Ni pa Adelgunda prav nič opazila, da se vse čudi njenemu vedenju in je v svojem zadovoljstvu popolnoma preslišala glasne opazke, ki so jih delale nekatere ljubljanske dame radi njenega nespodobnega obnašanja.

Angelik pa, ki je imel ravno tako malo pojma o svetu in njegovih navadah, kakor njegova ubegla nunič, je hodil poleg nje ves plah. Tako tujega se je čutil med četajčo se gospodo, da je kar povešal pogled.

»Oh, kako mi ti oficirski ugajajo,« je šepetaje vzdihovala Adelgunda in s tem

priznanjem prebudila Angelika iz njegove prepadenosti. Kakor strela iz jasnega so ga zadele te Adelgundine besede. Ti »oficirski!«

»Kaj boš že kar prvi dan začela?« je skoro jokaje zavzdihnil pater Angelik.

»O, Špelica« je tožil in tarna. »Kaj prispego, da mi boš zvesta do groba in da boš ljubila samo mene?«

Angelikova užaljenost je Adelgundo vendarle nekoliko ganila.

»Saj imam samo tebe rada« mu je tiho zatrjevala. »Tebe in nikogar drugega. Ti oficirski mi ugajajo samo radi teh ble-

ščečih uniform, kar nič se zame ne boj, moj dragi kapucinarček. Kako naj ti postanem nezvesta, ko pa niti francoski ne znam, tukaj pa vsi francoski govore. Ne bodi žalosten, moj ljubi kapucinarček.«

Adelgundino prijazno in slovesno zatrjevanje je Angelika sicer nekoliko pomirilo, ni ga pa popolnoma prepričalo.

»O, Špelica« je tožil in tarna. Kaj pomagajo vsi dobri nameni, če je pa meso slabo. Jaz sem imel tudi najboljše namene, ko sem obljubil uboštvo, pokornost in čistost, pa sem jih kar zaporedoma vse prelomil. In če si ti postala nezvesta svojemu redu, na isti način bi se lahko zgodilo, da se izneveriš tudi meni, čeprav ne znaš francoski. O, Špelica! Špelica...«

»Nikar mi ne pridiguj, saj nisi več kapucinar« ga je nekam nejevoljno prekinila

ubegla nunič. »Jaz vendar nisem ušla iz kloštra, da bi venomer samo tebe gledala.«

Angelik je sicer pričel uvidevati, da ima Adelgunda prav ali sprijazniti se pa vendarle ni mogel z mislijo, da bo sedaj Adelgunda iskala stike tudi z drugimi ljudmi, in ne samo z njim, da bo hotela živeti in od življenja še kaj več imeti, kakor samo njegovo srce.

»Kuto sem slekel ali kapucinarskega duha še nisem iz sebe izgnal« si je sam dejal, nato pa glasno pristavil svoji spremljevalki:

»Špelica, moja duša je do vrha polna žalosti. Pojdiva v gostilno, da se ob evičku in klobasi potolažim.« (Dalle.)

Darujte za azilni sklad PRL

Razno

CENENI TAPETNIK
pride s strojem na dom. Arzenšek, Slovenska ulica 8, na dvorišču, I. nadstropje. 3267

DOBRO DOMAČO HRANO
dam za Din 300.—. Koroška c. 7, dvorišče poslopje. 3265

Prodaj

ŠIVILJE! NEVERJETNO!
Crepe de Chine, enobarven, v vseh barvah dobite najceneje v manufakturi Grajske starinarne, Vetrinjska 10. 3270

VELIKA KOPALNA BANJA
iz litega železa s pečko iz bakra, dobro ohranjena, in valjar za perilo poceni naprodaj. Ogled 9.—11. ure dopoldne, Zniderič, Ob jarku 4-I. 3263

Kupim

IŠCEM POMIJE
plačam dobro. Naslov v upravi »Večernika«. 3266

Sobo odda

SOBO
s posebnim vhom in hrano oddam. Vrbanova 28, pritrličje, desno. 3269

Stanovanje

LEPO STANOVANJE
dvosobno, parketirano, oddam s 1. julijem. Studenci, Ciril-Metodova 17. nasproti pošte. 3262

Službo išče

POSTREŽNICA
pridna in poštena išče zaposlitve. Naslov je pustiti v upravi lista. 3264

Širite »Večernik«

Umrli nam je v četrtek, dne 17. junija 1937 v cvetu svoje mladosti naša zlata

HERICA

stud. tehn.

Zemski ostanki predrage pokojnice bodo v soboto, dne 19. junija ob 11. uri dopoldne blagoslovljeni v mrtvašnici tukajšnje splošne javne bolnice, nakar se z avtofurgonom prepeljejo v Velenje, kjer se ob 15. uri popoldne istega dne polože v rodbinsko grobnico na tamošnjem pokopališču.

Maribor, dne 18. junija 1937.

Rodbina Skaza.